

MAI VILÁG

Megszavazták a lakás- törvényt

(Bukarest.) A kamara szombat este lényeg-
telen módosítások után megszavazta az új lakás-
törvényt.

Ma reggel megszűnt a mészárosstrájk Bukarestben

Bukarest. — A napok óta tartó mészáros strájk ma reggel vé-
gettért. A főváros tanácsa és a mészárosok képviselői között folyó tár-
gyalások eredményre vezettek és így remélhetőleg a vitás kérdéseket
hosszabb időre sikerült elintézni. Ma reggel az összes mészárosok ki-
nyitották üzleteiket.

Megkezdődött Genfben a leszerelési konferencia

(Genf) Ma délelőtt félkilencor
ünnepélyes formák között nyi-
tották meg a leszerelési előkészítő
konferenciát, amelynek különös
érdekességet ad, hogy azon a

Szovjet—Oroszország képviseleté-
ben Litvinoff is részt vesz. A kon-
ferenciától gyakorlati eredmények
nem várhatók.

Lapedatu és Tatarescu is bejöt- tek a részleges választásokon

(Bukarest.) Vasárnap folytak le a részleges képviselő és sze-
nátorválasztások. A választások eredményei a következők: Vlasca:
Nichifor Crainic újságíró nemzeti parasztpárti programmal kép-
viselőnek választották.

Cetatea Albában a kormánypárti Stanicit választották képvi-
selőnek.

A szenátorválasztásokon Aradon Veliciu nemzeti parasztpártit,
Romanban Tatarescu liberális volt belügyi alminisztert, Vasluiiban
pedig Lapedatu liberális volt kultuszminisztert választották meg.

Bárci István és Teleki János grófi autó- balesele

(Budapest) Vasárnap este súlyos
kimenetelű karambol történt az
Üllői-úton. Ulrich János motor-
kerékpárja összeütközött egy autó-
val, melynek utasai Bárci István
miniszterelnökségi államtitkár és

Teleki János gróf voltak. Ulrich
koponyaalapi törést szenvedett és
rögtön meghalt. Az autó utasainak
az ijedségen kívül más bajuk nem
történt.

A gyilkos április

Megfagyott egy ember Szlavóniában

(Belgrád) Szlavóniában a hő-
mérséklet váratlanul hidegre for-
dult és a vasárnap folyamán mélyen
a fagypontra alá szállott.

(Eszék) Az újból beköszöntött
fagyhullámnak Szlavóniában ha-
lálós áldozata van. Koszics Jócó
dolnaji-miholjáci asztalosmester a
miholjáci országúton ittas állapot-
ban elaludt és mire reggelre ráta-
láltak, a szerencsétlen ember már
megfagyott. Koszics Jócó vasár-
nap késő éjszakáig az egyik falu-
béli koresmában mulatott Vidáko-
vics Jóvó nevű barátja társaságá-
ban. Két óra lehetett, amikor a

barátok, meglehetősen beborzolt
állapotban, nekiindultak az ország-
útnak. Vidákovics néhány száz
lépés után észrevette, hogy Ko-
szics hátramaradt. Kiáltozni kez-
dett, de az asztalosmester, aki va-
lahová elbarangolt, nem hallotta a
kiáltásokat. Vidákovics ezután
folytatta útját, abban a hiszemben,
hogy barátja majd utána jön. Ami-
kor azonban Koszics másnap reggel
sem jelentkezett, rosszat sejtve je-
lentést tett az asztalosmester el-
tűnéséről a csendőrségnek, amely
Koszicsot az országút egyik árka-
ban megfagyva találta meg.

Az ittas ember utközben való-
színűleg valahol leült, ültében el-
nyomta az álom és a csontig ható

éjszakai hidegben álmában érte
utol a halál. A szerencsétlen ügyé-
ben a vizsgálatot folytatják.

Kétórás villanyzavar volt ma reggel Kolozsváron

(Kolozsvár.) Ma reggel 8 óra tájban kellemetlen
meglepeté érte az ipari üzemeket. A kolozsvári villany-
hálózat fővezetéke kiégett és tíz óráig az egész
városban nem volt villany. Az üzemzavar következté-
ben az ipari üzemek nagy károkat szenvedtek és la-
punknál is súlyos technikai zavarokat okozott.

Kétévi fegyházra ítélték a boboci katasztrófa előidézőit

(Buzau) A törvényszék szombaton
a késő esti órákban hirdette ki ítéle-
tét a boboci katasztrófa előidézésével
vádolt vasutasok ügyében.
A törvényszék Petru Turcán for-

galmi tisztviselőt és Dima Neascu
váltóúrt bűnösnek találta és 2—2 évi
fegyházra, valamint 5—5 ezer lej
pénzbüntetésre ítélte őket.

Külföldi sporteredmények

Bern: Magyarország—Svájc 5:4 (1:2)
A mérkőzést Rous angol bíró ve-
zette. A magyar csapat felállítása
változatlan maradt, a svájciak ellen-
ben balszélsőt és kapust cseréltek.
Az első félidőben a svájciak brilliroz-
nak az összerő koncentrációjával. Szü-
net után már nem bírták az iramot
és csak a kapusnak köszönhetik a
hízelgő eredményt a magyar csapat
nagy technikájával szemben. A mér-
kőzést 2-ik percben Weiler góloz,
röviddel rá Ramseyer öngóloz. Ered-
mény 1:1. A 25-ik percben Abegg-
len fejesele megszerezte a vezetést 1:2.
Szünet után Turay egyenlített. A II.
félidő 6-ik percében az eredmény
2:2. Utána nagy magyar fölény köv-
kezik. A svájciak védekeznek. A 12-ik
percben Toldi gólozik 3:2. A hu-
szadik percben Abegyen egyenlített
3:3. A 28-ik percben Toldi gólt fe-
jel 4:3. Utána Takács gólt lő 5:3.
A második félidő harminckilencedik
percében Abegglen góljával szépíti
az eredményt és a mérkőzés így
5:4 arányban dönt el.

Budapest

Ferencváros—Wacker 3:1 (1:1).
Az első félidőben a bécsiek vannak
fölényben és szép összjátékkal fe-
nyegetik a Ferencváros kapuját. A
39. percben Seoffert lövi a Wacker
vezetőgólját, de a Ferencvárosnak
sikerül Kohut révén még a félidőben
egalizálni. Szünet után a magyar
csapat kerül fölénybe és Szedlacsek,
valamint az új akvizíció, a szombat-
helyi Kovács révén megszerezte a győ-
zelmet.

III. kerület—Kispest 2:0 (1:0). A

15. percben Dudás megsérül és kiáll.
Az óbudaiak góljait Schiller és Len-
gyel lőtték, Konyor egy tizenegyes
kapu mellé helyezett.

Józsefváros—Terézváros 2:1 (0:0).

VAC—Erzsébetváros 2:1 (1:0).

P. Husos—Rákospalota 4:1.

Pécs

Pécs Baranya—Söröksár 3:0.

Debrecen

Bocskay—Somogy 3:1 (1:0). Vidéki
Kupameccs.

Miskolc

Attila—BAK 2:0 (0:0).

Bécs

Szombaton: Hungária—Austria 2:2
(1:0). Kalmár a 15. percben gólt
fejel, miközben a kapus knockautolja,
ugy hogy agyrázkodást szenved és
Hungária ettől fogva csak 10 em-
berrel játszott. Eredménye a 4 tar-
talékot tekintve kielégítő.

WAC—Teplitzer FC 3:2 (0:1).

Vasárnap: Hungária—WAC 2:1
(2:0). A pestiek góljait Molnár és
Urbanics lőtték.

Austria—TFC 5:3. A paramount-
serleget az Austria nyerte jobb gól-
arányával.

Prága

Slavia—Ujpest 6:4 (4:2). (Szomba-
ton). Igen izgalmas, szép mérkőzés.

A Ferencváros délamerikai turája
végleges. Budapestről jelentik, hogy
a Ferencváros nagy turáját végleg
lekötötték és már előleget is kapott
a magyar bajnokságot, amely ju-
nius elején indul Brazíliába.

A Mai Világ olvasói féljegygyel járnak moziba!

Április 15 (hétfő)
SELECT—MOZGÓ
LUXUS (vagy Mámor)
URÁNIA—MOZGÓ
Hamar egy gyereket

Szelvény szám: 3.

Tíz egymásután következő szelvény átadása ellené-
ben a Select- vagy Uránia-Mozgó pénztára az 5 és
7 óras előadásokra:
40 lejes jegyet . . . 20 lejért
30 " " . . . 15 " " } Nem érvényes a
45 " " . . . 30 " " } szelvény vasárnap
36 " " . . . 20 " " } ünnepnap és pre-
szolgált ki. mier előadások.

EGY PILLANATRA, KÉREM...

Kenyeret és cirkuszt

Az égre mondom, ezek a kolozsvári pékek drága emberek. Minden kiló lisztbe, így írja az újság, husz dekával több vizet sütnék bele, mint a többi városok pékerei. S félmilliót tenne ki havonta, amit mi jámbor kolozsvári polgárok ezért a kenyérbe sült vizért fizetünk. Ha ilyen drágán számítják a vizet, képzelhető, hogy milyen árkban kalkulálják a legyet és a svábogarat. Altalában bámulatra érdemes az a leleményesség, amellyel mifelénk a szegény fogyasztó ellen koncentrált offenzívát vezetnek pékek és mészárosok, meg egyéb élelmiszer kereskedők, az állam és a város aktív vagy passzív segédelmével.

Valami nagy író tollára méltó a mi korunk szegény Fogyasztója. Akinek az a foglalkozása, hogy ő Fogyasztó. Elfogyasztja szegény, amit elébe tesznek s olyan árkban kénytelen fogyasztani, ahogyan a kereskedő diktálja. Ez a kereskedő sem szuverén azért, ne tessék hinni. Neki azt mondja az állam: én téled évenként ennyi adót követelek, ezt kiszedem a bőröd alól is, de azért nem engedem, hogy teljes erőddel megdolgozz ezért, hanem változatosság kedvéért ötfontos golyóbist költök a jobblábadra, a balkezedet pedig használaton kívül helyezem. Mert szabad tevékenységgel nem kunszt fenntartani magát az embernek. Azt mutatd meg, hogy törvényesen szabályozott keretek között is tudsz reuzálni. S ha nem tudsz, én azért az adómat elveszem tőled. Egyetlen szabadságot azonban mégis engedélyezek számodra. Ott van a Fogyasztó. Te adóalany vagy, ő adótárgy. Vele azt tehetsz, amit akarsz.

Minden uzoratórvény, minden ármaximalizációs komédia, merő illúzió ugyanis és a fogyasztó kényre kegyre ki van szolgáltatva azoknak az élelmiszerkereskedőknek, nagyban és kicsinyben, akik egyre sürűbben kezdenek jótékonyági egyesületeket, úgynevezett kárteleket alakítani. Ez a kártele igen épületes találmány, mert „szabályozza” a kínálatot, vagyis a hasonló cikket kínálókat megegyeznek abban hogy ők ugyan nem versengenek az árakkal ezentúl, hanem megállapítják a közös árat, akinek pedig ez nem tetszik, az felfordulhat. Ma már alig van olyan élelmiszerkereskedő, kezdve a cukor, folytatva a sörön, végzve a kenyéren, amelyet kártelek nélkül lehetne beszerezni. A kártele pedig nem kénytelen igazodni a termelési árakhoz, sőt még a kereslethez, sem, mert mesterségesen csökkenteni tudja a kínálatot is, egyszerűen nem enged több árut a piacra, mint amennyit az általa megszabott áron tud elhelyezni.

Hogy a nagypari cikkek kártelekben kerülnek a fogyasztóig, azt régen tudjuk. De hogy a kártele most már a pékig terjed, sőt hogy a piaci tejárak összebeszélnek hajnalban s kártelekben árulják a vaját, ez valóban a mi külön speciálisunk. Ilyen még nem volt. Mostmár csak az hiányzik, hogy az östermelők, például a búzatermelők, ugyanilyen kártelekbe lépjenek és ne a

termelési költségek szerint, hanem a saját nyereszkeskedési kedvük szerint szabják meg a buza árat. Ha pedig ezt az árat a fogyasztók nem akarják megfizetni, hát akkor nem fognak elég búzát piacra dobni, hanem csak éppen annyit, amennyit „minden áron” elkaphatnak a fogyasztás. Csak ez hiányzik még ahhoz, hogy a fogyasztót körülvevő polipkarok gyűrűje teljesen bezáruljon. Ha ez is megtörténik és a gazdák körében egyre fenyegetőbb a hangulat, hogy az ipari kártelek ellen ők megcsinálják a mezőgazdák kártelejét, amely óriási hatalmával éppoly állam volna az államban, mint az amerikai trösztök, akkor mi fogyasztók legfeljebb az Ehhalálra szántak kártelejével védekezhetünk s egy monstre-éhségstrájk gigászi gesztusával tiltakozhatunk a rendszer ellen, amely belőlünk él és mégis mi vagyunk sz-

Kettős halálos szerencsétlenség pest--debreceni motoros futárversenyen

(Budapest) a debrecen-budapesti motorkerékpárverseny startja előtt 500 méterrel, Pestszentlőrincen borzalmas katasztrófa szöszösz történt. Először Dorman Árpád és Frank Jenő versenyzők teljes sebeséggel futó gépel szaladtak egymásnak. Az összeütközés irtózatossá ereje a versenyzőket messzire kihajította gépjárműjükből és minketten koponya alapi törést és agyrázkódást szenvedtek, ami

mára az áldozati bárányok.

Párezer év előtt, a nagy Rómában, kenyert és cirkuszt ingyen kapott a polgár. A római polgárként való születés ténye egymagában biztosította az embernek, hogy kenyeret kap és szórakozást is hozzá. A többiért magának kellett megdolgoznia, de az állam kenyérrel és cirkusszal ellátta őt. Al-
lítjuk, hogy egyedül közszéki üzemek felállításával lehet ésszerűen védekezni a készítmányolók ellen, akik bandákba verődve fosztogatják immár a fogyasztók sovány pénztárcáit. Egyedül nagyszabású közszéki üzemek konkurenciája szabályozhatja az árakat a piacon, ezt a világ minden országában így tudják és így védekeznek az uzoradárak ellen. A kolozsvári tanácsnak az a tagja ellenben, aki ezt a védekezési módot idejében ajánlotta, lemondani kényszerült, úgy lehurrogta. Milyen érdekek nevében vajjon? Kenyeret nem kapunk mi, legfeljebb cirkuszt a városházától. De ebben a cirkuszban, akár csak a régiben, nem a gazemberekkel tépik szét a fenevadakat, hanem az ártatlanokat.

Mozivilág

A cár adjutánsa

A sajtó meghívott képviselői előtt mutatta be vasárnap délelőtt a Select mozgó Mosjonkine legújabb filmjét, melynek címe: „A cár adjutánsa”. Ez a film a nagy orosz művész Amerikából való visszatérése után készült és megérzik rajta, hogy Mosjonkine elhagyta Amerika nyomasztó levegőjét.

Egy emberi élet egész munkája van koncentráltva ebben a filmben, melynek főszerepében Mosjonkine megtalálta megint a régi énjét és spirituális játékával finom, komoly ntiánszai mómorba ragadják a nézőt.

„A cár adjutánsa” főszerepében Mosjonkine levetette magáról az amerikai sallangokat és megint azt a színészt adja, aki volt valamikor, Strogoff Mihály szerepében az ismeretlen színészből egyesapásra Európa legnagyobb filmművészevé vált.

A darab a régi Oroszországban játszódik le. Kémek, összeesküvések, nagy szerelmek, udvari bállok és intrikák teszik érdekessé és méltóvá arra, hogy nyugodt lélekkel kijelenthessük, hogy egyike az örökségszerű filmnek, amelyről évek után is beszélnek a nézők.

SZINHAZ

A Csikágói hercegnő

Szombaton este mutatta be a kolozsvári Magyar Színház Kálmán Imre új operettjét, a Csikágói hercegnőt. A kitűnő operettet, melynek csodálatosan szép zenéje van, ragyogó kiállításban és kifogástalan rendezésben hozta ki a színház.

A darab szereplői közül óriási sikere volt Karácsonyi Ilnek, ki decens játéktudásával, nagyszerű énekével, ragyogó toalettjével elbűvölte a nézőközönséget. Partneri, Solyom Győző, Kun Magda, Ihsz Aladár és Leőwey Leó méltó társai voltak és megérdemelten osztottak Karácsonyi Ilivel a nagy sikerben.

MA KEZDIK VETITENI A NAPOLEON FILMET

A Magyar Színházban ma kezdik vetíteni az utóbbi évek legnagyobb filmjét, a Napoleont. A 22 felvonásos darabot egyszerre vetítik.

Az előadás délután fél 4 órakor kezdődik. Helyárak: 40, 30 és 20 lej. A grandiózus filmet péntekig vetítik. Miután a film előadásához 4 és fél óra szükséges, naponta csak egy előadást tartanak.

HETI MŰSOR

Hétfőn este egyenyed 9-kor: Csikágói hercegnő. (3-adszor. Napi bérlet 35. sz., B. Sorozatszám: 342.)

Kedden este egyenyed 9-kor: Csikágói hercegnő. (4-edszor. Napi bérlet 35. sz., C. Sorozatszám: 343.)

Szerdán este egyenyed 9-kor: Csikágói hercegnő. (5-ödszor. Napi bérlet 36. sz., A. Sorozatszám: 344.)

Csütörtök este fél 9-kor: Nebántsvirág. (Operette repriz. Új szereposztással s új betanulással. Napi bérlet 30. szám, B. Sorozatszám: 345.)

Péntek este fél 9-kor: Leányvásár. (Operette repriz. Király Ernő vendégjátékával. Napi bérlet 36. szám, C. Sorozatszám: 346.)

Szombat d. u. fél 5-kor: Az utolsó Verebély lány. (Operette újdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám: 347.)

Szombat este fél 9-kor: Varázskeringő. Operette repriz. Király Ernő vendégjátékával. Napi bérlet 37. szám, A. Sorozatszám: 348.)

Vasárnap d. u. 3-kor: Tatarjárás. (Király Ernő bucsufülfélése. Leszállított helyárakkal. Sorozatszám: 349.)

Vasárnap d. u. 6-kor: A Csikágói hercegnő. (Operette újdonság 6-ödszor. Rendelt helyárakkal. Sorozatszám: 350.)

Vasárnap este 9-kor: Anyos Laci, a nótakirály dalestje. (Bérletszünetben. Rendelt helyárakkal, minden áremelés nélkül. Sorozatszám: 351.)

Hétfőn este fél 9-kor: Zenebona. (Operette repriz, teljesen új szereposztással, új betanulással. Napi bérlet 37. szám, B. Sorozatszám: 352.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA

Hétfő d. u. fél 4-kor: Napoleon. (Hatalmas filmeposz 22 felvonásban. Négy és fél óráig tartó mozifilm. Mindennap csak egy előadás. Helyárak: 40, 30 és 20 lej.)

Kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken fél 4-kor: Napoleon.

Gyermekfelvételekben specialista

Gárdi

Fotográfiai

a legszebbek

Fotoszalonját keresse fel

a Főér 8 szám alatt

A legjobban informált közgazdasági lapok

CONSUM
RUMÄNISCHER LLOYD

Vagyont kereshet, ha rendszeresen olvassa.

Megszűnt cigaretta potyázás

A dohányos emberek réme a potyázó volt, aki habár szintén dohányozott, azt rendszerint mások számára tette.

Kolléga ur, van egy cigaretta-hangzott a vészkiáltás és a megítélés nem merte ridegni azt válaszolni, hogy van, és na, erre tényleg felelt, hanem elővette tárcáját és ha nem is szívesen, de mégis felajánlani kényszerült a potyázó a cigarettát.

A dohányárak megdrágulása óta a potyázás egyre nehezebbé vált, mert a cigaretta árának horribilis emelkedése óta a stereotip „van egy cigaretta?” kérdésre a legfélésebb cigaretta vásárló is bátran vágja ki: — Nincs!

A potyázókat azonban nem lehet könnyen lerázni. Ők is belátták, hogy a cigaretta rettenetes drága és ezért újabb ravasz módját találták ki a potyázásnak, mely ne legyen potyázás, de az eredmény a régi maradjon.

A potyázó becsúsz a zsebébe, keresgél és közben azt mondja:

— Itt van két lej, adjon egy cigarettát.

Az áldozat nagyot néz, de a potyázó rendületlenül folytatja:

— Igen pénzért adjon egy cigarettát, mert a dohányomról annyira drága, hogy ingyen nem lehet elfogadni.

Az áldozat erre előveszi a cigarettát, a potyázó fölényesen rágyújt, majd tovább keresgél a zsebében.

— Ja igaz, most látom, hogy nincsen egy bani apróm sem.

Ezután büszkén, fölényesen ott hagyja áldozatát, aki pénzt vesz el a cigarettáért, mint valami trafikos és mindaddig az áldozat bambán bámul utána, elégedetten mormolva:

— Ha pénzért vettem is a cigarettát, azért mégis potya maradt. (a)

NEM AZ ÉJJELI ŐR FOSZTOTTA KI REINER DIVATÁRU KERESKEDŐ KIRAKATÁT

Kaptuk a következő levelet:

A „Mai Világ”-ban f. hó 13-án megjelent „Kifosztották Reiner divatárkereskedő egyik kirakatát” című cikkre vonatkozólag kérem a T. szerkesztőséget a következő helyesbített tényállás leközlésére.

Igaz, hogy egy ismeretlen tettes felnyitotta üzletem egyik kirakatát és azt majdnem teljesen kifosztotta. Amikor a szolgálatban levő éjjeliőr a rablást észrevette jelentést tett Gutiu rendőrvizornak, akinek jelenlétében a még megmaradt árukat kivette a feltört kirakattól, hogy azok ne maradjanak örözetnélkül a reggeli órákban és átadta a „Fiduciatea” igazgatójának, akitől én másnap azokat vissza is kaptam.

Kolozsvár, 1929. április hó 13. Reiner.

Az új szövetkezeti törvény a csatlott területeken működő szövetkezetek számára is biztosítja az adókedvezményeket

A hivatalos lapban kihirdetett új szövetkezeti törvény szerint a szövetkezetek feletti ellenőrzést az Uniunea si Oficiul National al Cooperatiei Române gyakorolja, a melyet e célból állított fel az törvény.

Az új törvény a csatlott területek szövetkezetei szempontjából fontos intézkedést tartalmaz. A pénzügyminisztérium utasítást tartozik a csatlott területek pénzügyigazgatóságait, hogy az egyes adóról szóló törvény 34. és 35. cikkében előírt adókedvezményeket adják meg azoknak a szövetkezeteknek és szövetkezeti központoknak, amelyek a csatlott területeken érvényben levő törvények szerint alakultak meg.

A szövetkezeti törvény előírja a Banca Centrală Cooperativă (Központi Szövetkezeti Bank) felállítását a „Consum” című közgazdasági lap szerint már meg is kezdte működését a Centrală Bancălor Populare si a Cooperativelor Sătești bukaresti helyiségében, amely utóbbinak likvidálása befejezést nyert.

A Banca Centrală Cooperativă alapszabályai szerint mindenféle hiteltűgyületet, leszámítolási és folyószámla-kölesont bonyolít és ezenkívül a szövetkezetek részére közös bevásárlást és eladást szervezhet.

Hadjárat a jótékony egyesületek nevével visszaélők ellen

Rendeletileg szabályozták, hogy kiknek szabad jótékony célokra gyűjteni

(Kolozsvár) Az utóbi időben többször fordult elő visszaélés egyes jótékonyági egyesületek nevével, amennyiben szélhámosok a közönség körében hamisított pecséttel és aláírásokkal gyűjtést rendeztek, vagy pedig adhoc alakult jótékonyági egyletek gyűjtöttek nem egészen világosan megjelölt célra. Ezek a visszaélések tudomására jutottak dr. I. Moldovanu államtitkárnak, aki a nyilvános gyűjtések rendszabályozása céljából rendeletet adott ki.

A rendelet szerint jótékony célra gyűjtési felhívást csak oly jótékonyági egyesületek bocsájthatnak ki, amelyekre jogi személyisége van és csak egy városban vagy községben.

Országos gyűjtést csak oly nagy jótékonyági egyesületek rendezhetnek, amelyeknek 5 év óta jogi személyiségük van és működésük az egész országra kiterjed.

Súlyos ellentétek merültek fel Erdély ortodox zsidósága között

A talmudisták menzaegyletének gyűlésén kezdődött meg a viszálykodás, mely előreláthatólag szakadást fog létrehozni a besztercei központi iroda körül tö. mörült zsidóság között

(Kolozsvár) Körülbelül egy éve annak, hogy Nagyváradról mozgalm indult ki, amelynek célja az volt, hogy a magukat könyöradományokból fenntartó talmudistákat mentesítsék a szegységteljes koldulástól és számukra menzát állítsanak fel. A mozgalom „Tomeche Jesiva” néven indult meg és az ortodox zsidóság legszélsőbb jobboldali elemei a „chasidok”, valamint a kevésbé fornetikus ortodox zsidók is szívesen fogadták a mozgalmat, mely eljutott odáig, hogy néhány nappal azelőtt Nagyváradon összeülhettek az ortodox zsidóság világi és egyházi reprezentánsai, hogy az egyesület működési szabályzatát kidolgozzák.

A váradai értekezleten a nagyarályi rabbi olyan kijelentést tett, hogy az egyesület vezetését nem lehet a váradiakra bízni, mert nem eléggé vallásosak és azonkívül

félő az is, hogy az egyesület céljaira begyűlt összegeket cionista célokra fogják költeni. A kijelentés nyomán óriási botrány keletkezett, melynek részletei a lapokból ismeretesek.

A gyűlés után dr. Pollák Sándor kolozsvári ügyvéd az „Uj Kelet” április 10-i számában élehangú cikket írt a chasidok ellen és a többek között azt írta, hogy az ortodoxiában megint kiütöttek a rothadás gombái, melyeket üdvös dolog lenne eltávolítani az ortodoxia testéről.

Az „Uj Kelet”-ben megjelent cikk újabb viharokat kavart fel és utánna nyíltan megindult a bomlási folyamat az ortodox zsidóság körében. A besztercei ortodox központ. iroda, mely eddig az erdélyi ortodox zsidók egységes szerve volt, tulnyomóan a chasidok hatása alá került és a haladot-

tabb, magát „ashénáz”-nak nevező ortodox zsidóság egyes körében felvetődött a besztercei irodától való elszakadás eszméje.

A chasidok szintén szakítani akarnak a cionista érzelmi askenásokkal úgy, hogy a bomlási procedusokkal teljessé vált.

Az ortodox zsidóság körében megindult bomlási folyamat mélyen járó okaira érdekesen világít rá Paneth Mór bánffyhungyadi kereskedőnek a Mai Világ-hoz intézett levele, amelyben dr. Pollák Sándornak az Uj Kelet-ben megjelent cikkére reflektál. Paneth Mór leveleiből az alábbi érdekes részleteket közöljük:

„Dr. Pollák Sándor azt írja, — mondja Paneth levele, — hogy az erdélyi ortodoxián megint kiütöttek a rothadási gombák és megint érdekes volna a kiselejtezés és üdvös dolog volna a rothadt gombákat az ortodoxia testéről eltávolítani. Ebben igazat adok neki. Azonban vegye azt is tudomásul, hogy hajdanában csak az volt ortodox, aki szigorúan zsidó valláserkölcsei alapon álló életet folytatott. Ma, azok, kik nem élnek úgy, szintén verik a mellüket, hogy ortodoxok. Miután chasid rabbijalnak kik megmaradtak rabbiknak és nem váltak papokká, mint az önök rabbijuk azt akarták, hogy ezután is csak az nevezhesse magát ortodoxnak, aki szigorú zsidó valláserkölcsei alapon álló életet él, azért érte őket oly sok támadás. Ami pedig a Tomeche Jesiva egyesületet illeti, még ebben a hónapban jó vége lesz a szomorú komédiának.”

Képes levelezőlapok helyett filmfelvételeket küld útjáról a belga trónörökös pár.

A lapok jelentik Brüsszelből, hogy az uton levő Brabantji herceg belga trónörökös és felesége a királyi pár kívánságára nem levelezőlapokat fog küldeni útjáról, hanem magával vitt egy filmfelvétel készítőket és a szükséges személyzetet. A trónörökös és felesége útjának minden mozzanatáról filmfelvételeket készítenek, amelyeket naponta küldenek el a belga fővárosba.

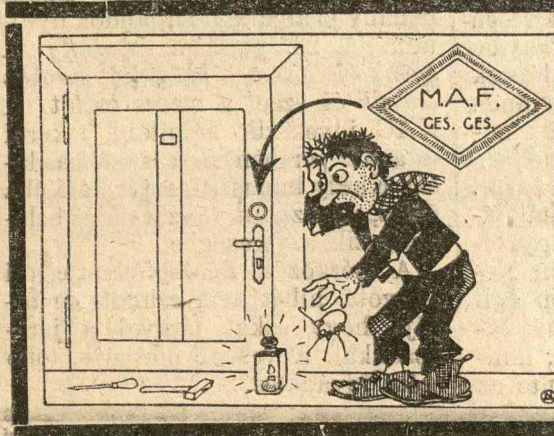
A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara annak közlésére kérte fel a Mai Világot, hogy május elsején nyílik meg Poznauban az általános lengyel kiállítás, ahol Lengyelország összes ipari készítményei bemutatásra kerülnek. A kiállítás meglátogatni óhajtok a kereskedelmi kamara útján kedvezményes menetjegyet és vizumot szerezhetnek.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszeri hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Női tavaszi kabátudonságok, csinos női ruhák, férfi és fiúcska ruhák, gummi köpenyek, trenchcoatok. Kolozsváron közismert legolcsóbb bevásárlási forrása a Park áruház. Malom ucca 6 szám.

Ujjonnan épített komfortos lakás, mely áll három szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba és mosókonyhából, komplettül felszerelve eladó. Értekezni lehet Berek-ucca 6 szám alatt, Dániel bádogosnál.

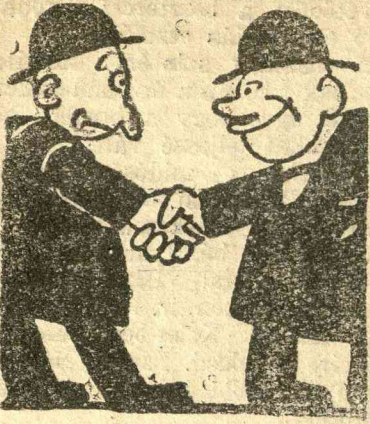

Ahol
M. A. F.
biztonsági
zár

van az ajtón, ott
betörni nem lehet.

Kérje minden
vaskereskedésben!!

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszt, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, ha rövidesen nem áll be a javulás a viszonyokban és bele fulunk a gondok tengerébe mit fognak mondani rólunk utódaink?

— Egy ismerősöm halat evett a vendéglőben. Amint az első falatot a szájába vette, rémülten konstata, hogy a halnak szaga van. Odahívja a pincért és így szól hozzá:

„Vigye vissza a halat, nem friss!”

— De uram, nyugtatja meg a pincér, — becsület szavamra mondom, hogy ez a hal egy félórával ezelőtt még élt!”

Ismerősöm undorral félretolta a tálat:

„Na, mondhatom, akkor nagyon bűdös egy élete lehetett!”

„Ez stimmel, Pancser ur, azonban mondja meg, miért nem orvosolják a kisebbségek sérelmeit, amit a jelenlegi kormány is terve vett, amikor ellenzékben volt és amit az előző kormány is sürögösen meg akart tenni kormányzása utolsó órájában?”

— Megfogadtak egy tanácsot és ezért késik a kisebbségek helyzetét rendező törvény.

— Na és mi volt az a tanács?

— Valaki megkérdezte a Weisztné:

„Mondja, miért siet úgy férjhez adni a leányát?”

„Azért, — felelte Weisztné, — mert évről-évre miszebb lesz!”

„Na, — mondja erre az illető, — ha már eddig vártak vele, — akkor most már nem kellene úgy sietni!”

— Érdekes hogy az ilyen tanácsokat, hogy megfogadja a kormány.

— Mit szól hozzá Pancser ur, milyen lehetetlen ez az időjárás. Vajon az ilyen szeszélyes időben mennyi bevétel lehet egy tavaszi ruhákat áruló kereskedőnek?

— Ez bizonytalan.

— Mégis mi folyhat be úgy általában?

— Hát, ha nedves az idő, általában az eső folyik be.

— És szép időben, mihez kezdhet a kereskedő?

— Ha az adóvégrehajtások után marad valamije, vízfestéssel foglalkozhatik.

— Na ne mondja Pancser ur, hiszen nem lehet mindenki festőművész.

— Dehogynem. Málnaszörpöt árulhat szegény a ligetben és mi ez, ha nem vízfestést?

— Nagyon rossz tip és remélem, hogy nem ebben maradunk.

Zálogházi árverés lesz

most 15-én, Calea Victoriei 25 alatt. Az árverés napján ujtani nem lehet.

A magyar válogatott nehéz küzdelem után legyőzte a Svájciakat

A Sodronyipar első győzelme, a KAC első veresége - Temesvár legyőzte Bukarestet - A NAC a nagyváradi bajnok Vasárnapi sporteredmények

KOLOZSVÁR.

Sodronyipar—Haggibbor 1:0

(0:0). Sodronyipar: Kóbori, Makay, Cenán, Farkas, Karbusovszky, Edelstein, Ujfalvy, Maksay II., Ciungan I., Ciungan II., Marosan. Haggibbor: Neumann, Zélig, Ráfael, Virág, Frankel, Márk, Hirsch, Weisz, Krausz, Lebovits, Szilágyi.

Két gyenge csapat közül a szerencsésebb győzött. Az első félidőben a Haggibbor van fölényben, de tehetetlen csatársora a legszebb gólhelyzeteket is kiaknáztatlanul hagyja. Szünet után felülkerekedik a vendécsapat és sikerül a két pontot és ezzel első győzelmét a bajnokságba megszereznie. Teljesen nyíltan, csapkodó játék folyt mindvégig, amely nem sok látnivalót nyújtott. Egyedül a két halvesar és részben a közvetlen védelmek tettek ki magukért, a csatársorok annál gyengébben funkcionáltak. A Sodronyipar támadósora mégis akcióképesebb volt és talán ez a — bár nem nagy — többlet döntötte el javára a mérkőzést. Ciungan II.-nek a második félidő 35. percében a védelem kapkodása miatt elért góljával. A mérkőzést Milivoi jól vezette.

Universitatea—RMS. 3:0 (1:0).

Universitatea: Puscarui Olteanu, Sabau, Stanoief, Ghilezan, Taran, Coborzan, Blasiu, Marsall, Marosan, Baciu. RMS: Gyurkó I., Kinizsi II., Sütő, Wartan, Palocsay, Gyurkó II., Gergely, Drahobeczky, Földes, Szics, Léb.

Mint előrelátható volt, az egyetemiek nagy fölényrel és könnyen győztek a gyufagyáriak ellen, akiknek játékán mindamelllett javulás konstataható. Az U. technikai tudása jól érvényesült, a lelkesedés és a fokozott iram nem kenyerre a főiskolai együttesnek, úgy, hogy a RMS. is sokszor szóhoz jutott, bár komolyabb akció nem igen fenyegetett részéről. Az Universitatea-ból minden játékos jól játszott, kár azonban, hogy átvéve ellenfelétől csapkodó játékát, elfelejtkeztek a lapos paszjátékról. Nagy-szerű játékosnak látszik a balszélső Bacsu és fejlődésképes a jobb-szélső Coborzan, míg a belső csatárok kissé puhák, de azért jól lőnek kapura. A RMS-ből a közvetlen védelem hatalmas munkája emelkedik ki, a csapat többi része szürke. Az első félidőben hatalmas U-főlény alakul ki, de a vezető gól sokáig várat magára. Végre a 37. percben Marosán három játékost kicselezve szép gólt ér el. A második félidőben újra az Egyetem van frontban. A 13. percben Blaj éles lövését Gyurkó kiejti, a résen levő Muresan rendeltetési helyére juttatja. Az U megelégedni látszik az eredménnyel, lassít a tempón és iskolajátékkal szórakozik, miközben a RMS is felkerül néha a kapuhoz, de nem sok vizet zavar. A 32. percben a gyufagyár hálójában a labda, de kiderül, hogy oldalról került a lyukas hálóba. Néhány perc múlva újabb szép gólt ér el az U, de közben faultot fűtyült a bíró. A 45. percben, amikor már mindenki elkönnyelte az

eredményt, Gyurkó egy kivédett labdával a kornervonalon kívülre téved, a megítélt kornert pedig Ghilezan befejezi. Muresan Anton erőlyesen, körültekintően bíraskodott.

KMSC-KAC 3:2 (1:1). KMSC: Király, Kinizsi I., Krieshoffer, Fazakas, Déry, Szabó, Szász, Bozsi Istvánffy I., Istvánffy II., Feininger. KAC: Szatmári, Paizs, Kajla, Solymossy, Soós, Lakatos, Cocoiu, Nagy, Kozma, Szaniszló, Kiss Anti. A KAC első veresége és Szatmári első góljai. Őszi kitűnő szereplése után a KAC sehogy sem tud formában jönni. Veresége teljesen megérdemelt, sőt a gólarány kissé hizelgő is ránézve, mert a KMSC sokkal nagyobb győzelmet érdemelt meg. A győztes csapat halvesorának és belső csatárainak köszönheti diadalát. Küzvetlen védelmében csak Kinizsi felelt meg, Krieshoffer már elnehezedett, — támadósorában pedig a szélsők gyenge játéka sok kecsesítő akció kerékkötője volt. Az együttes legjobbjai a két Istvánffy, Dési centerhalf és Szabó balhalf. A KAC csapatában a közvetlen védelem, különösen Szatmári sok nehéz helyzetet bravurosán tisztázott. A kapott gólok mind védhetetlenek voltak. A halvesorban Soósnak volt néhány jó momentuma, szélsői szűrőn rakkoltak. A csatársor teljesen tehetetlen, gyenge és az elért gólok nem a támadók képességeit, hanem a KMSC védelem hibáit jellemzik.

A KMSC-nek gyönyörű rohamával kezdődik a játék. Hatalmas ostrom alatt tartja Szatmári kapuját. A 4. percben Istvánffy Istvánnak remek felsősarkos lövését a KAC kiváló kapusa az utolsó pillanatban kornerre tolja. A kornert után keletkezett óriási heves kavargásban Bozsihoz jut a labda, aki belőri a KAC első bajnoki gólját az 1928—1929. szezonban. A KAC is frontba jó és változatos játék fejlődik ki most, bár a munkáscsapat mindig veszélyesebb. A 30. percben Solymossy 30 méteres szabadrugását Nagy a felső hálóba ragasztja. A váratlan kiegyenlítés — a munkásokat lelkesíti fel, de a KAC jól védekezik. A második félidő ismét a KMSC offenzívájával kezdődik, aminek az 5. percben megvan az eredménye. Szász jobbszélről becenterezi a labdát, amelyet a befutó Szabó pompás sarklövessel a hálóba helyez. Továbbra is a KMSC a támadó, a KAC csak ritkán jut az ellenfél kapujához, pedig a bizonytalan Krieshoffer és a gyenge kapus néhány jó alkalmat hajlandók nyújtani. A 23. percben Istvánffy II. gyönyörű lövése a bal felső sarokba csuszlik és ezzel a meccs eldőlt. A KAC igyekszik szépíteni, sikerül is a 32. percben Szaniszló beadását Király kapusnak saját hálójába ütnie, de azután visszaesik és belenyugszik a vereségbe.

A mérkőzést Fővényi vezette, aki nagyobb hibát nem csinált, de hibája, hogy sokat tárgyal a játékosokkal. Kevesebb purparle, több erőly kívánatos.

A vasárnapi hármas mérkőzés után a kolozsvári kerület bajnoki listája így alakult:

1. Románia	8	6	1	1	35:9
2. KAC	8	5	2	1	14:3
3. Univers.	8	5	—	3	19:13
4. KMSC	9	4	1	4	25:19
5. RMS	10	3	2	6	9:24
6. CFR	8	3	1	4	9:11
7. Haggibbor	10	2	2	6	3:26
8. Sodronyipar	7	1	1	5	4:13

Jövő vasárnapi program: Universitat-a—Sodronyipar, KMSC—CFR, Románia—KAC.

Temesvár

Mig a nagy válogatottak Bukarestben küldöttek, az I. osztály B) válogatottjai és a II. o. reprezentatívjai jókoncú mérkőzést játszottak a szerencsétlenül járt játékos javára. A elsőosztályuk 7:2 arányban győztek.

Temesvár — Bukarest válogatott 2:1 (0:1). Rendkívül izgalmas és kemény küzdelmet vívott egymással Bukarest és Temesvár reprezentatívcsapata. Az első félidőben a bukarestiek megszerezik a vezetést Fróni (Franyó) révén már a 6. percben, de további támadásaikat sikeresen szerez a temesvári védelem. Szünet után a 11. percben Palmer (TMTE) balszélsőnek sikerül egyenlítetnie. Már már eldöntetlennek látszik a játék, amikor befejezés előtt 2 perccel a temesvári csatársor nak sikerült áttörnie és Lotter (Kinizsi) megszerzi a győztes gólt. A mérkőzést Seliceanu Gergely, kolozsvári szövetségi bíró vezette.

Arad

Gloria CFR—JIUL 2:1 (1:1). Aradkerületi bajnokság derbyje. A vezetőgól Faur lövi, Guga egyenlít. A második félidőben Bali rugja a győztes gólt. Bíró Suciu kapitány Brassó.

Arad mezei futó bajnokságai. Senior-bajnokság (8 km.) 1. Márton JIUL, 2. Szilágyi JIUL, 3. Korom JIUL. Idő 31 p. Csapatverseny. 1. JIUL, 11 pont. Junior-bajnokság (8 km.) 1. Krausz JIUL 23 p. Csapatverseny. 1. JIUL 15 pont.

Dicsőszentmárton

Dacia—Nitrogéngyár 2:0 (1:0). I. o. bajnoki, bíró Hamlet. Góllövő Olsvány.

Marosvásárhely

MSE—NTK 12:1?

Mures—MMTE 1:1.

Nagyszeben

Soimii—Unirea (Gyulafehérvár) 7:3 (3:0). A fehérvári csapat első veresége a bajnokságban.

Brassó

Brasovia—Ivria 3:0 (3:0). I. o. bajnoki, bíró Buzna.

Coltea—Unirea (Segesvár) 9:0 (8:0).

Nagyvárad

NAC—Makabea 6:0 (2:0). Bíró Schmidt.

A gólokat Kiss (3), Guru, Rónay és Fábán lőtték. A NAC ezzel behozhatatlanul vezet a kerületi bajnokságban.

Külföldi sporteredmények az I-ső oldalon.

Felölős szerkesztő: VOJITICZKY-KELEMEN GYULA